

VOKAL MEKANİZMA

Dr. R. Korhan SEZİN

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7409-75-9

Kitap Adı

Vokal Mekanizma

Yazar

R. Korhan SEZİN

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

MED007000

DOI

XXXX

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

TEŞEKKÜR

*Değerli ressam dostlarım Feyza İnan ve Şimal Ece Genç'e,
Sevgili öğrencilerim Ali Kızılboğa, Şerife Nur Biçen,
Rana Sarpkaya, Ezgi Ergin, Ebrar Kaya ve Rümeysa
Civelekoğlu'na,
yardımlarından dolayı içten bir teşekkür.*

“Konusman sükutundan değerli olsun, olmayacaksa sessiz kal.”

Dionysius of Halicarnassus

ÖNSÖZ

Vokal Mekanizma kitabı ses ve konuşmanın oluşumunda rol alan temel sistemleri tüm unsurları ile ele alan bir yayındır. Bu yönüyle özellikle bu konuda eğitim alan Dil ve Konuşma Terapisi öğrencilerine fayda sağlayacağı düşünülmüş ve hedeflenmiştir. Toplam dört bölümden oluşan bu kitabın bölümleri ses üretiminde rol alan temel sistemler olan solunum, fonasyon, rezonans ve artikülasyonu anlatmaktadır. Ses ve konuşma bozuklukları kapsam dışında bırakılmıştır. Terapi yaklaşımları da kapsam dışı bırakılmıştır. Ancak sağlıklı işleyişin daha iyi anlaşılması ve işleyişin üzerindeki farkındalığın artırılması için bazı müdahale önerileri vurgulanarak sunulmuştur. Sonuçta ilk adım normal işleyişin anlaşılması olmalıdır. Konular anlatılırken karmaşık ses mekanizması doğasının kapsamlı olarak anlaşılabilmesi için akustik fiziğe, anatomiye ve fizyolojiye dair karmaşık olgular açıklanmaya çalışılmıştır. Ancak genelde ders kitaplarında karşılaştığımız tıbbi, teknik anlatım ve sistematikten farklı olarak yoğun bir terminoloji kullanımı ve fizik formüllerinden kaçınılmıştır. Aksine ilk bakışta oldukça karmaşık gelen bu konuların mümkün oldukça sadeleştirilmesi ve basit bir dille anlatılması amaçlanmıştır. Vokal mekanizmanın bir bütünü oluşturan parçalarının çalışma prensipleri bütüncül olarak açıklanmaya çalışılmıştır. Bunun yanı sıra kitabın anlatımının mümkün oldukça yabancı ifadelerden uzak sade ve akıcı olmasına özen gösterilmiştir. Bu yönüyle de tiyatroular gibi profesyonel ses kullanıcılarına da hitap etmesi amaçlanmıştır.

Dr. R. Korhan SEZİN

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

GİRİŞ.....	1
------------	---

2. BÖLÜM

SOLUNUM (Respirasyon)

Nefes Alma (İnspirasyon).....	6
Nefes Verme (Ekspirasyon).....	10
Kaynakça.....	14

3. BÖLÜM

FONASYON

Larenks Anatomisi	18
Ses Üretiminin Fizyolojisi	30
Bernoulli Etkisi	32
Harmonikler	35
Perde (Pitch) Değişim Mekanizmaları	37
“REGISTER” Kavramı	39
Ses Şiddetindeki Değişimin Mekanizmaları	41
Kaynakça	42

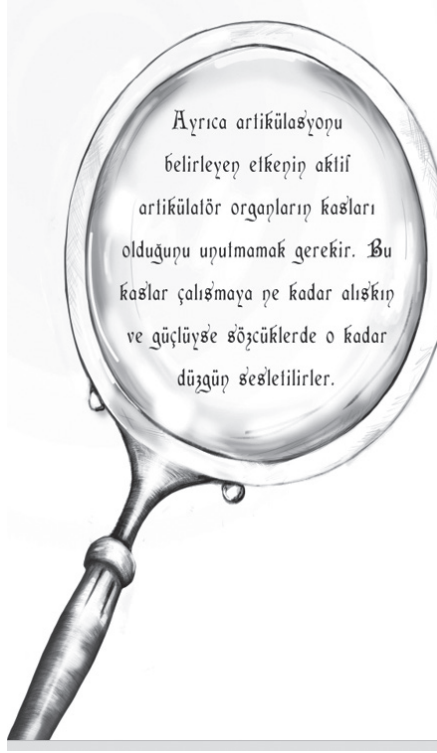
4. BÖLÜM

REZONANS

Rezonans Nedir?.....	45
Tını	53
Formantlar	54
Ses yolu inertansı.....	58
Kaynakça.....	60

5. BÖLÜM**ARTİKÜLASYON**

Artikülasyon Nedir?	61
Hareketli Artikülatörler.....	63
Ünlü Sesler	73
Ünsüz Sesler	75
Kaynakça.....	79

KAYNAKÇA

- Agur, A.M.R. & Dalley, A.F. (2015). *Grant's Atlas of Anatomy*. (12th ed.). USA: Lippincott Williams & Wilkins.
- Colton, R. & Casper, J. (1996). *Understanding Voice Problems: A Physiological Perspective for Diagnosis and Treatment*. Baltimore : Williams and Wilkins.
- Damar, M. (2009) *Dil Mobil Kısım ve Ağız Tabanı Kanseri Cerrahisinde Cerrahi Rezeksiyon ve Rekonstrüksiyon Tekniklerinin Onkolojik, Fonksiyonel, Klinik ve Kozmetik Yöneden Karşılaştırılması*, Uzmanlık Tezi, İstanbul Üniversitesi

- Ferner, H. & Staubesand, J. (1985). *Sobotta insan anatomisi atlası*. (Çev. Arıncı, K.). Ankara: Atlas Tıp Kitapçılık.
- Hanley, T.D. & Thurman, W.L. (1962). *Developing Vocal Skills*. USA: Holt, Rinehart and Winston.
- Kubat, G. (2013). *2000-2013 Yılları Arasında Kliniğimizde Takip ve Tedavi Edilen Dil Kanserli Hastalardan Elde Edilen Sonuçlar*, Uzmanlık Tezi, Ankara Üniversitesi
- Memikoğlu, U. & Pakir, M. (2001). Yumuşak Damak ve Velofarengeal Yetersizlik. *A. Ü. Diş Hek. Fak. Dergisi*, 28(2), 223-232.
- Moore, K. L., Dalley, A. F. & Şahinoğlu, K. (2007). *Kliniğe yönelik anatomi*. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri.
- Nohara, K., Kotani, Y., Ojima, M., Sasao, Y., Tachimura, T. & Sakai, T. (2007). Power spectra analysis of levator veli palatini muscle electromyogram during velopharyngeal closure for swallowing, speech, and blowing. *Dysphagia*, 2, 135–139.
- Radlanski, R.J. & Wesker, K.H. (2016). *Baş Boyun Yüz Resimli Klinik Anatomi Atlası*. İstanbul: Quintessence Yayıncılık.
- Rahimli, F. (2018). *Kliniğimizde Takip ve Tedavi Edilen Dil Kanserli Olguların Restrospektif İncelenmesi*, Uzmanlık Tezi, Kocaeli Üniversitesi
- Sözlük, T. (2005). Ankara: TDK yayınları.
- Walzak, P., McCabe, P., Madill, C. & Sheard, C. (2008). Acoustic changes in student actors' voices after 12 months of training. *Journal of Voice*, 22(3), 300-313.
- Whitney, W.D. (1881). What Is Articulation? *The American Journal of Philology*, 2(7), 345-350.
- Yiğenoğlu, B. (2006). *Velofaringeal Bölge Kapanma Paterninin Yaş Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımının Değerlendirilmesi*. Uzmanlık Tezi, Adana.